ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

του **Μωυσή Λίτση***

Με τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό να έχει στραφεί γύρω από το αν η Ελλάδα πέρασε τον... κάβο της κρίσης, το αναπόφευκτο των επικείμενων εκλογών και το αυξανόμενο ενδεχόμενο μιας κυβέρνησης της αριστεράς, οι διεθνείς οικονομικές εξελίξεις δεν έχουν τύχει της πρέπουσας προσοχής. Εξελίξεις που θα μπορούσαν να συνοψιστούν με δύο λόγια ως εξής: Η γερμανική οικονομία φρενάρει επικίνδυνα, οι προβλέψεις για την ευρωζώνη επιδεινώνονται με ραγδαία ταχύτητα και η αβεβαιότητα για το πόσο θα κρατήσει ακόμη το «κινεζικό θαύμα» πολλαπλασιάζεται.
Το πρώτο σοκ ήλθε από το μπαράζ νέων στοιχείων για την πορεία της γερμανικής οικονομίας, η οποία φάνταζε αλώβητη από την κρίση(αν όχι ωφελημένη ποικιλοτρόπως από αυτήν). Οι γερμανικές εξαγωγές μειώθηκαν τον Αύγουστο κατά 5,8%, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη μείωση από τον Ιανουάριο του 2009. Η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε επίσης τον ίδιο μήνα κατά 4%, μείωση που είναι η μεγαλύτερη από τις αρχές του 2009 όταν η γερμανική οικονομία άρχιζε να επηρεάζεται από την κατάρρευση της Lehman Brothers και το ξέσπασμα της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης.
Η ανάπτυξη της γερμανικής οικονομίας ήταν αρνητική, -0,2% ο β’ τρίμηνο ενισχύοντας τους φόβους για επικείμενη ύφεση της μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρώπης, γεγονός που αντικατοπτρίστηκε και στη πρόσφατη σημαντική υποχώρηση των διεθνών χρηματιστηρίων, τα οποία ούτως ή άλλως βρισκόντουσαν σε δυσανάλογα με την οικονομική πραγματικότητα υψηλά επίπεδα ρεκόρ, χάρη στην άπλετη ρευστότητα που έχουν προσφέρει τα τελευταία πέντε χρόνια οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες, κυρίως η αμερικανική Fed και η Τράπεζα της Αγγλίας.

Κρίση και στη Γερμανία;

«Οι διεθνείς κρίσεις αγγίζουν τη Γερμανία» παρατηρούσε προ ημερών η εφημερίδα «Σιντόιτσε Ζάϊτουνγκ», αναφέροντας ότι τα κορυφαία οικονομικά ινστιτούτα της χώρας

προβαίνουν στην επί τα χείρω αναθεώρηση των προγνώσεων τους για την ανάπτυξη. Όπως αναφέρει το εν λόγω δημοσίευμα το 2014 η αύξηση του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί στο 1,3% έναντι 1,9% των εαρινών προβλέψεων, ενώ το 2015 ο ρυθμός ανάπτυξης θα κινηθεί στο 1,2% έναντι 2% που προέβλεπαν οι προηγούμενες εκτιμήσεις.
Ήδη από το Μάρτιο(http://oikonomiallomati.blogspot.gr/2014/03/blog-post.html?view=magazine) γράφαμε ότι ο νέος «ψυχρός πόλεμος» θα κοστίσει ακριβά στην Ευρώπη, λόγω των στενών οικονομικών σχέσεων ΕΕ-Ρωσίας. Η ΕΕ είναι ο τρίτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Ρωσίας μετά τις ΗΠΑ και την Κίνα. Η Ρωσία είναι ο ενδέκατος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Γερμανίας με το διμερές εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών να φθάνει το 2013 στα 77 δισ. ευρώ.
Οι γερμανικές εξαγωγές προς τη Ρωσία μειώθηκαν ήδη το πρώτο εξάμηνο λόγω του διεθνούς εμπάργκο κατά 15,5% στα 15,3 δισ. ευρώ. Παρά τις προειδοποιήσεις ακόμη και Γερμανών επιχειρηματιών για τις επιπτώσεις που θα έχει η σκλήρυνση της στάσης απέναντι στον Πούτιν, η Μέρκελ μεθυσμένη από την αναζωπύρωση του γερμανικού μεγαλοϊδεατισμού προσπαθεί να εδραιώσει την επιρροή της στην σπαρασσόμενη Ουκρανία, αγκαλιάζοντας την κυβέρνηση εθνικής ενότητας στην οποία μετέχουν οι νοσταλγοί των Ες-Ες του Σβόμποντα και του «Δεξιού Τομέα».

Το ΔΝΤ…

Η γερμανική επιδείνωση συμπίπτει με την ταχεία αναθεώρηση των οικονομικών προβλέψεων από το ΔΝΤ, το οποίο στην τελευταία του έκθεση εξέφρασε έντονη ανησυχία κυρίως για τις τύχες της ευρωζώνης.
Το ΔΝΤ προβλέπει παγκόσμια ανάπτυξη για το 2014 3,3%, κατά 0,4% μικρότερη σε σχέση με την πρόβλεψη του Απριλίου και 0,1% σε σχέση με τη πρόβλεψη του Ιουλίου. Για την ευρωζώνη προβλέπει ανάπτυξη μόλις 0,8% για φέτος και 1,3% για του χρόνου, επισημαίνοντας παράλληλα ότι υπάρχει 40% πιθανότητα ύφεσης από 20% που προέβλεπε τον Απρίλιο και 30% πιθανότητα αποπληθωρισμού.
Η ίδια η επικεφαλής του διεθνούς οργανισμού Κριστίν Λαγκάρντ έκανε λόγο για «μαύρα σύννεφα» που έχουν μαζευτεί πάνω από την παγκόσμια οικονομία, χαρακτηρίζοντας την οικονομική ανάκαμψη, «απογοητευτική, άνιση και περιστοιχισμένη από κινδύνους».
Το ΔΝΤ εκφράζει επίσης σοβαρές αμφιβολίες για την κατάσταση των ευρωπαϊκών τραπεζών, λέγοντας, σε άλλη ειδική για το χρηματοπιστωτικό σύστημα έκθεση, ότι το 25% των 300 τραπεζών στον αναπτυγμένο κόσμο τις οποίες ερεύνησε, δεν διαθέτουν αρκετά κεφάλαια ή ικανοποιητική κερδοφορία για να στηρίξουν μία αύξηση του τραπεζικού δανεισμού κατά 5% το χρόνο. Οι περισσότερες από τις εν λόγω τράπεζες βρίσκονται στην ευρωζώνη, όπου το

ποσοστό των τραπεζών που δεν μπορούν να στηρίξουν την ανάκαμψη ανέρχεται σε 46% και εκπροσωπεί το 60% του διαθέσιμου ενεργητικού. Μόνο στην ευρωζώνη οι τράπεζες έχουν ενισχυθεί με περισσότερα από ένα τρισ. ευρώ. Κι' όμως όπως λέει το ΔΝΤ δεν έχουν αρκετά κεφάλαια για να δανείσουν ώστε να πάρει μπρος η ανάκαμψη!
Πέραν των διεθνών εκθέσεων ως μία ακόμη σημαντική ένδειξη της ύφεσης που έρχεται είναι η ταχεία πτώση των τιμών του πετρελαίου, παρόλο που σε παλαιότερες εποχές όταν μύριζε μπαρούτι στη Μέση Ανατολή(βλέπε 2008) το πετρέλαιο προσφέρονταν για αχαλίνωτη κερδοσκοπία. Τον Ιούλιο εκείνης της χρονιάς οι τιμές ξεπερνούσαν τα 147 δολάρια το βαρέλι(κρίση στις σχέσεις Δύσης-Ιράν).
Οι τιμές σήμερα έχουν πέσει κάτω από τα 90 δολάρια το βαρέλι στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Ιούνιο του 2012, έχοντας υποχωρήσει 20% από τις αρχές του χρόνου.

Βασιλεύει η ανισότητα

Μία άλλη έκθεση, του ΟΟΣΑ αυτή τη φορά, μιλά για «τεράστια αύξηση στην παγκόσμια ανισότητα», χαρακτηρίζοντάς την ως μία από «τις πλέον ανησυχητικές εξελίξεις των 200 τελευταίων ετών»!
Η ανισότητα εισοδημάτων μειώθηκε στις περισσότερες χώρες της Δύσης από τα τέλη του 19ου αιώνα περίπου μέχρι το 1970, οπότε άρχισε να αυξάνεται. «Ξεκινώντας από τη δεκαετία του '80, οι περισσότερες χώρες παρουσίασαν αύξηση στα επίπεδα ανισότητας», τονίζει ο ΟΟΣΑ. Να θυμίσουμε ότι η δεκαετία του '80, ήταν η δεκαετία των Ρέιγκαν-Θάτσερ(νεοφιλελευθερισμός), ο οποίος επικράτησε πλήρως με την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και την πλήρη απελευθέρωση των κεφαλαιαγορών τη δεκαετία του '90.

Οι εξελίξεις αυτές επιτείνουν τις αντιπαραθέσεις για το ποια πολιτική πρέπει να ακολουθηθεί, με τις δυνατότητες παρέμβασης των κεντρικών τραπεζών να έχουν πλέον εξαντλήσει τα όρια τους.
Η αμερικανική Fed έχει ξοδέψει περισσότερα από 4 τρισ. δολάρια για την επαναγορά ομολόγων, πρόγραμμα που φθάνει στο τέλος του, ενώ ετοιμάζεται παράλληλα να αυξήσει τα επιτόκια.
Η ΕΚΤ που παίρνει πλέον τη σκυτάλη επηρεάζεται από τις εσωτερικές αντιπαραθέσεις στην ευρωζώνη, καθώς η Γερμανία δεν θέλει την αγορά προβληματικών τίτλων, φοβούμενη την «τοξικότητά» τους.

Δεν θέλει καν να χαλαρώσει έστω για δύο χρόνια τη λιτότητα, που ζητούν Γαλλία και Ιταλία προκειμένου να πιάσουν με κάποια καθυστέρηση και λιγότερο κοινωνικό κόστος τους

δημοσιονομικούς στόχους. Η άκαμπτη γερμανική στάση στο σχετικά ανώδυνο αίτημα των Ολάντ-Ρέντσι για κάποια μικρή χαλάρωση, μας δείχνει και τα όρια ελιγμών και διαπραγμάτευσης που θα έχει μία μελλοντική κυβέρνηση της αριστεράς στην Ελλάδα, με πιο φιλόδοξους στόχους για ανατροπή της καθεστηκυίας πολιτικής και πολύ μεγαλύτερες προσδοκίες από τα εξαντλημένα από την άγρια λιτότητα λαϊκά στρώματα.
**Δημοσιογράφος-Οικονομικός Αναλυτής*

Πηγές:

http://online.wsj.com/articles/global-signs-of-slowdown-ripple-across-markets-vex-policy-makers-1413148874
http://www.reuters.com/article/2014/10/09/us-germany-economy-idUSKCN0HY0DN20141009
http://www.reuters.com/article/2014/10/07/germany-output-idUSB4N0RO00T20141007
http://www.dw.de/%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%B4%CE%BF%CE%BA%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7-%CE%B3%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1/a-17983690?maca=gri-VEU-Volltext-Capital-11783-xml-mrss
http://www.washingtontimes.com/news/2014/may/26/germanys-104-billion-in-russian-trade-complicates-/?page=all
http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/01/
http://www.cnbc.com/id/102048998
http://www.bloomberg.com/news/2014-10-09/draghi-clashes-with-schaeuble-over-steps-for-europe.html

δείτε επίσης video
https://www.youtube.com/watch?v=OSiBG6xru-s&feature=youtu.be&a
Πηγή:oikonomiallomati